

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U100046

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 10-01-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ількова Ніка Володимирівна

2. Ilkova Nika

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Соціальні та поведінкові науки. Економіка

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 21-12-2020

Спеціальність за освітою: Фінанси

Місце роботи здобувача: Дніпропетровський науково-дослідний інститут судових експертиз

Код за ЄДРПОУ: 26238495

Місцезнаходження: Січеславська Набережна, буд. 17, офіс 361, м. Дніпро, Дніпропетровський р-н., Дніпропетровська обл., 49000, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство юстиції України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.055.006

Повне найменування юридичної особи: Київський національний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 01566117

Місцезнаходження: вул. Кіото, буд. 19, м. Київ, 02156, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Придніпровська державна академія будівництва та архітектури"

Код за ЄДРПОУ: 02070772

Місцезнаходження: вул. Чернишевського, буд. 24-а, м. Дніпро, Дніпропетровський р-н., Дніпропетровська обл., 49600, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 06.52.23

Тема дисертації:

1. РЕГУЛЮВАННЯ ІНСТИТУТУ БАНКРУТСТВА В УКРАЇНІ
2. Regulation of the bankruptcy institution in Ukraine

Реферат:

1. У дисертації досліджено теоретичні аспекти формування, функціонування та розвитку інституту банкрутства, виявлено причини та характер його трансформацій в українській економіці із залученням апарату математичного моделювання, а також обґрунтовано перспективні напрями його регулювання в Україні. Теоретично обґрунтовано, що інститут банкрутства як регулятор ефективності економіки виконує роль індикатора рівня організації відповідної національної економіки. У роботі визначено, що існуючі в світовій практиці приклади функціонування інституту банкрутства свідчать про необхідність дотримання балансу між створенням умов для збереження діючих підприємств та ступенем обмеження прав кредиторів із обов'язковим урахуванням того, що банкрутство є природним наслідком конкуренції. У роботі здійснено оцінювання зовнішніх умов функціонування інституту банкрутства в українській економіці. Отримані

результати надали можливість визначити, що більшість досліджуваних індикаторів свідчить про складні зовнішні умови функціонування інституту банкрутства, особливо в період 2013–2015 рр. Досліджено приклади основних схем, які використовуються при зловживаннях інститутом банкрутства в українській економіці та обґрунтовано напрями вдосконалення механізмів виявлення зазначених зловживань. До останніх віднесено: регламентацію міжвідомчої взаємодії органів, що беруть участь у встановленні ознак фіктивного банкрутства; розробку методик експертних досліджень економічних показників підприємств різних галузей діяльності, призначених для виявлення ознак банкрутства; регламентацію порядку виявлення ознак та дослідження економічних показників банкрутства для фінансових установ; створення доступної та достовірної бази. Запропоновано перелік індикаторів, які прямо або опосередковано дозволяють визначати закономірності розвитку та функціонування інституту банкрутства, а також взаємовплив соціальних, політичних, економічних та інших процесів на макрорівні: індекс промислового виробництва, рівень інфляції та безробіття, рівень загального податкового навантаження, доходи та податкові надходження до зведеного бюджету; кількість суб'єктів господарювання; індекси легкості ведення бізнесу, економічної свободи та сприйняття корупції. Досліджено вплив основних макроекономічних показників на інститут банкрутства в українській економіці та обґрунтовано нагальність трансформації вхідних факторів для вдосконалення інституту банкрутства, оскільки протягом наступних 3 років при усталених тенденціях розвитку вихідних факторів кількість банкрутств у 2020 році зросте на 7%, а наступні 2 роки спадатиме на 3–4% щороку. Обґрунтовано основні елементи інституціонально-правового середовища інституту банкрутства в Україні. Дослідження результативності функціонування інституту банкрутства на макрорівні надало можливість визначити особливості функціонування інституту банкрутства: існуюча система оподаткування, що потребує впровадження принципових заходів щодо її вдосконалення; посилення регулювання інституційного середовища, в першу чергу з метою формування сукупності оздоровчих і/або реорганізаційних процедур, спрямованих на збереження та функціонування основного бізнесу підприємства-боржника, що виступає пріоритетом реалізації її економічних інтересів; продовження сприяння покращенню позицій держави у рейтингах Doing business, а також Індексів економічної свободи та сприйняття корупції. Аргументовано, що процес вдосконалення регулювання інституту банкрутства в державі – це система заходів, що стимулюють господарюючих суб'єктів до ефективної економічної взаємодії з метою досягнення обраних цілей та пріоритетів. Обґрунтовано три групи напрямів регулювання інституту банкрутства в Україні: макроекономічні; мікроекономічні; інституціональні. Це дозволить оптимізувати захист законних інтересів кредиторів та боржників, знизити кількість зловживань при реалізації інституту банкрутства та зробити його більш прозорим та ефективним.

2. The dissertation investigates theoretical aspects of the formation, functioning and development of the bankruptcy institution, reveals the causes and nature of its transformation in the Ukrainian economy with the involvement of mathematical modeling apparatus, as well as reasonably promising directions of its regulation in Ukraine. It was proved that the bankruptcy institution, as a regulator of economic efficiency, performs the role of an indicator of the organization level of the respective national economy. The paper determines that the existing examples of bankruptcy in international practice demonstrate the need to maintain a balance between creation of conditions for the protection of existing enterprises and the degree of restriction of creditor's rights with the mandatory consideration that bankruptcy is a natural consequence of competition. An assessment of the external conditions of functioning of the bankruptcy institute in the Ukrainian economy prepared in this paper. The obtained results made it possible to determine that the majority of the analysed indicators demonstrate the difficult external conditions of the bankruptcy institution functioning, especially in the 2013–2015 period. Examples of the main schemes used in the abuse of the bankruptcy institution in the Ukrainian economy were investigated and directions for improving the mechanisms for identifying such abuse were justified. The latter include: regulation of interdepartmental interaction between the bodies involved in establishing signs of fraudulent bankruptcy; development of expert research methodologies for the economic indicators of enterprises in various industries, intended to identify signs of bankruptcy; regulation of the procedure for revealing signs and research of economic indicators of bankruptcy for financial institutions; creation of an accessible and reliable database. A list

of indicators was proposed which, directly or indirectly, make it possible to determine the regularities of the development and functioning of the bankruptcy institution, as well as the mutual interaction of social, political, economic and other processes at the macro level, namely: industrial production index, inflation and unemployment levels, the level of total tax burden, income and tax revenues to the consolidated budget; number of business entities; ease of doing business indices, economic freedom and perception of corruption. A study on the impact of key macroeconomic indicators on the bankruptcy institution in the Ukrainian economy and the relevance of the transformation of input factors for improving the bankruptcy institution was conducted, as the number of bankruptcies in 2020 will increase by 7% during the next 3 years, and the next 2 years will decrease by 3-4% annually. The main elements of the institutional and legal environment of the bankruptcy institution in Ukraine were substantiated. The study of the bankruptcy institution's performance at the macro level made it possible to identify the specifics of the bankruptcy institution's functioning: the existing taxation system requires the introduction of fundamental measures for its improvement; strengthening the regulation of the institutional environment, primarily aimed at formation of a set of recreational and/or reorganization procedures directed at preservation and operation of the core business of the debtor enterprise, which is a priority for realization of its economic interests; continuation of assistance in improving the position of the state in Doing business rankings, as well as in the Indexes of Economic Freedom and corruption perception. It was substantiated that the process of improvement of the bankruptcy institution regulation in the state is a system of measures that stimulate economic entities to cooperate effectively in order to achieve their chosen goals and priorities. The three regulatory groups of the bankruptcy institution in Ukraine were substantiated: macroeconomic; microeconomic; institutional. This will enable optimisation of the protection of the legal interests of creditors and debtors, reducing the number of abuses in the implementation of the bankruptcy institution and on this basis making it more transparent and efficient.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Орловська Юлія Валеріївна
2. Orlovska Yulia

Кваліфікація: д.е.н., 08.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кривов'язюк Ігор Володимирович
2. Kryvovyazyuk Igor Volodymyrovych

Кваліфікація: к.е.н., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гуцалюк Олексій Миколайович
2. Hutsaliuk Oleksii

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ситник Ганна Вікторівна
2. Sytnyk Hanna Viktorivna

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дугінець Ганна Володимирівна
2. Duginets Ganna

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Коваль Віктор Васильович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Коваль Віктор Васильович

